

nezatielennej oblohe 10 000 lx [2]. Pretože denné osvetlenie v kanceláriach musí zodpovedať požiadavkám normy [3], je tento predpoklad dostatočný pre bežné zrakové práce a môže slúžiť ako hranica pre automatické vypnutie celkového elektrického osvetľovacieho systému. Aj keď v zimných mesiacoch roka ostáva doba svietenia umelým svetlom cez deň na úrovni 100 až 130 hodín, značné úspory treba očakávať od jari do jesene, pričom v lete sa zníži potreba svietenia podľa dôvoda hodín mesačne.

Regulovať elektrický osvetľovací systém v kancelárskych budovách je tiež možné vďaka pomerne stálym pracovným dobám a porovnatelným zrakovým prácам ako aj významom poučenia a uvedomovania si dôležitosti šetrenia energiami. Tieto požiadavky zdôrazňuje aj slovenský zákon [4] aj nadvázná smernica Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR [5].

Všeobecne platí zásada, že dobre navrhnuté okná a systém svetidiel vedia zabezpečiť pri dobrej súhre využívania vnútorného priestoru budov a regulácie osvetľovacích sústav značne úspory elektrickej energie; súčasne sa vylepší klasifikácia celej budovy pri energetickej certifikácii. Ďalším faktorom na zamyslenie sú opatrenia pre zníženie spotreby elektrickej energie. Jednoduchá náhrada žiaroviek žiarivkami asi neprinesie väčšie želané efekty, v budúcnosti sa budú viacej presadzovať nové svetelné zdroje aj premyslenejšie a prepracovanějšie riadiace systémy. Tak ako v každej oblasti, i v svetrotechnike bude platiť, že úspech budú mať riešenia s nízkymi investičnými a prevádzkovými nákladmi. Denné osvetlenie, za ktoré zatial nie je treba platiť, môže v tomto smere byť ekonomicky výhodné.

V blízkej budúcnosti sa očakáva publikovanie slovenského prekladu normy STN EN 15193:2008 2007 [6]. Vzhľadom k tomu, že zákonom [5] vzniká stavebníkom a vlastníkom budov povinnosť zabezpečiť energetickú certifikáciu na novú a významne obnovovanú budovu už od 1. januára 2008, Slovenská komora stavebných inžinierov organizuje semináre ku skúške odbornej spôsobilosti v zmysle zákona č. 555/2005 Z. z., o energetickej hospodárnosti budov, pričom cieľom je pripraviť stavebných, strojních a elektrotechnických inžinierov na energetickú certifikáciu. Študijnými materiálmi pre odbornú spôsobilosť podľa oblasti elektroinstalácie a pre zabudované osvetlenie sú predovšetkým právne predpisy [1], [4] a [5], príslušné technické normy a príručka [7]. Každý uchádzac o spôsobilosť musí preukázať pred skúšobnou komisiou odbornú prax a vedomosti v oblasti osvetľovania budov.

Podávanie

Tento článok vznikol za podpory projektu SK-PL – 1500 a slovenského grantu VEGA 01/0060/08.

Literatúra a odkazy:

- [1] European Standard: *Energy performance of buildings – Energy requirements for lighting: EN 15193:2007*, CEN, Brussels.
- [2] DARULA, S. – KITTLER, R.: *Lighting energy savings due to daylight: time effectiveness based on Bratislava data*. Building Res. Journ., 2007.
- [3] STN 73 0580. Denné osvetlenie budov. 1987.
- [4] Slovenský zákon č. 555/2005 Z. z., o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- [5] Vyhláška Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 625/2006 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z., o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- [6] STN EN 15193:2007 *Energetická hospodárnosť budov. Energetické požiadavky na osvetlenie*. 2008.
- [7] CHMÚRNÝ, I. a kol.: *Komentár a návrh výpočtu energetickej certifikácie budov*. Príručka. Slovenská komora stavebných inžinierov, október 2007.

Dodatek k tabuľce Průvodce nabídkou služeb a výrobků zveřejněně v č. 6/2007, str. 32 až 36

(Pozn.: U této společnosti v tabuľce chybely www stránky.)

Vysvetlení zkratok v tabuľce:

- p** – návrh a projektování pro externího odběratele,
- v** – výroba i dodávka vlastních výrobků,
- o** – velkoobchodní i maloobchodní prodej a dodávky produktů jiných dodavatelů,
- m** – montáž, servis a zprovoznění produktů a zařízení pro externího odběratele.

Firma	telefon, internet nebo e-mail
Svetelné zdroje	žárovky zářivky výbojky lasery elektroluminiscenční diody elektroluminiscenční panely a fólie svítící trubice (neony)
Svítidla, svetelné přístroje	pro venkovní osvětlení pro byty a společenské prostory pro osvětlení pracovních prostor pro nouzové osvětlení pro scénické osvětlení pro reklamní účely historická, stylová světelná návěstidla, dopravní a jiné vizuální značky světelné přístroje pro výuku, prezentaci a reklamu speciální
Příslušenství světelných zdrojů, svítidel a osvetlovacích soustav	optické a mechanické prvky svítidel objímky, konektory, svorkovnice spínače předřadníky, transformátory a kondenzátory startéry a zapalovací zařízení vodiče, kabely, přípojnicové systémy stmívací a regulační zařízení světlovodné kably a duté světlovody stropní podhledy a montážní prvky osvetlovací stožáry
Osvětlovací, ozařovací a signální soustavy	průmysl kanceláře a administrativní budovy byty a společenské prostory ulice, silnice, dálnice architektura a scénické osvětlení skleníky, oranžerie, zimní zahrady informace a reklama
Výpočet, návrh a projekt osvetlení	výpočet denního osvětlení výpočet umělého osvětlení navrhování osvětlení navrhování svítidel projektování osvetlovacích soustav programy a pomůcky
Další činnosti a služby	terénní měření a revize osvětlení laboratorní měření a zkoušebnictví energetický management inženýrské a poradenství leasing, pronájem přístrojů, nástrojů apod. sběr a recyklace světelných zdrojů